

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ - ΕΕΔ και ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ - ΟΠΕΜΕΔ ευχαρίστως σας γνωρίζουν ότι η εκδήλωση, που έλαβε χώρα διαδικτυακά την 20^η Ιουνίου 2022, στα πλαίσια της οποίας έγινε η δέκατη Διάλεξη του τρίτου Κύκλου Διαλέξεων για τη Διαμεσολάβηση, τις οποίες διοργανώνουν, στέφθηκε με μεγάλη επιτυχία.

Συντονίστρια ήταν η Πρόεδρος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ, κυρία Κατερίνα Κωτσάκη, η οποία καλωσόρισε την ομιλήτρια κα Ζωή Γιαννοπούλου. Η κα Γιαννοπούλου είναι δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στο Εμπορικό και Οικονομικό Δίκαιο και Διδακτορικού Τίτλου στο Εμπορικό και Οικονομικό Δίκαιο. Είναι Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια και Εκπαιδύτρια Διαμεσολαβητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με εξειδίκευση στην οικογενειακή, ηλεκτρονική, σχολική και εργασιακή Διαμεσολάβηση. Είναι διαπιστευμένη διαμεσολαβήτρια από τη Διεθνή Ακαδημία Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και από το Διεθνές Ινστιτούτο Διαμεσολάβησης της Σιγκαπούρης. Έχει μετεκπαιδευτεί- μεταξύ άλλων -στις Διαπραγματεύσεις σε επίπεδο Master Class στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Harvard των Ηνωμένων Πολιτειών, στη Διαμεσολάβηση Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Διαφορών από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών και στην Ενδοσχολική Βία και Εκφοβισμό.

Η Ζωή είναι διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Επίλυσης Συγκρούσεων και αναπληρώτρια διευθύντρια του διεθνούς οργανισμού ADR ODR INTERNATIONAL. Είναι επικεφαλής εκπαιδύτρια στο Ινστιτούτο Κατάρτισης Διαμεσολαβητών Θεσσαλονίκης, το οποίο έχει συσταθεί από τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, το Επαγγελματικό Επιμελητήριο και το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο. Είναι εισηγήτρια στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα διοίκησης επιχειρήσεων του Αμερικανικού Κολλεγίου Θεσσαλονίκης, στην Πρόληψη και Αντιμετώπιση Συγκρούσεων και στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Οικονομικά και Δίκαιο των Επιχειρήσεων» της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας

του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος. Έχει εκπαιδεύσει εκατοντάδες διαμεσολαβητών και διαπραγματευτών στην Ελλάδα, στην Κύπρο, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, στην Ινδία, στη Σιγκαπούρη, στην Ελβετία, στο Μπαγκλαντές και στην Ταϊλάνδη και είναι συγγραφέας του βιβλίου «Διαμεσολάβηση, από τη Θεωρία στην Πράξη» των εκδόσεων της Νομικής Βιβλιοθήκης.

Έχει διατελέσει αναπληρώτρια Πρόεδρος της Επιτροπής Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης από το 2014 έως το 2017 και μέλος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την εναρμόνιση της κοινοτικής Οδηγίας και Κανονισμού για την εναλλακτική επίλυση των καταναλωτικών διαφορών. Είναι μέλος της Υποεπιτροπής Διαμεσολαβητών του ΟΠΕΜΕΔ και Διακεκριμένο Μέλος της Διεθνούς Ακαδημίας Διαμεσολαβητών. Έχει οριστεί Συμφιλιώτρια στο Διεθνές Κέντρο για την Επίλυση Διαφορών από Επενδύσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη.

Ανακηρύσσεται ως διεθνής leader στο Who's Who Legal Mediation για σειρά ετών.

Η θεματική της Διάλεξης ήταν:

«Σχολική Διαμεσολάβηση- Σχέδιο Δράσης για τα Παιδιά από τα Παιδιά, Ειρηνική Επίλυση των Συγκρούσεων στα Σχολεία»

Η κα Γιαννοπούλου εξήγησε ότι επέλεξε το θέμα αυτό γιατί η Σχολική Διαμεσολάβηση είναι μια μέθοδος , η οποία μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση του φαινομένου της βίας εντός του σχολικού περιβάλλοντος. Ενός φαινομένου, που έχει αρχίσει να αναγνωρίζεται από την Πολιτεία ήδη από το 1997, οπότε το θέμα της σχολικής βίας και του σχολικού εκφοβισμού τέθηκε στην ημερήσια διάταξη της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης της Ουτρέχτης του 1997.

Υπάρχουν τρεις πολιτικές για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας: πολιτικές που αφορούν την πρωτογενή, τη δευτερογενή και την τριτογενή πρόληψη, με ομάδες στόχους τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές, το προσωπικό, το σχολείο, το φυσικό περιβάλλον και την κοινότητα. Κοινός παρονομαστής των ευρωπαϊκών και των διεθνών πρακτικών είναι η εμπιστοσύνη στις θεμελιακές αξίες του σχολείου και στην ήπια διαχείριση των φαινομένων. Ήδη από το 2007, η Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρει ότι η Διαμεσολάβηση και οι άλλες μορφές Επανορθωτικής Δικαιοσύνης θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο Εθνικό σχολικό πρόγραμμα. Οι εθνικές πολιτικές (στις οποίες υπάγεται και η σχολική Διαμεσολάβηση) περιλαμβάνουν το νομοθετικό πλαίσιο, που ορίζει -μεταξύ άλλων- ότι η ασφάλεια στο σχολείο αποτελεί βασικό δικαίωμα των παιδιών, αλλά και των εκπαιδευτικών.

Πρωτοπόροι του θεσμού είναι οι ΗΠΑ και η Φιλανδία, η οποία έχει δημιουργήσει σχέδιο δράσης για τη Διαμεσολάβηση σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής και, βεβαίως, και στα σχολεία.

Στην Ελλάδα, αν και η Διαμεσολάβηση δεν περιλαμβάνεται επισήμως στα πειθαρχικά μέτρα, υπάρχει εγκύκλιος από το 2011, στην οποία περιλαμβάνεται αναφορά στη δυνατότητα δημιουργίας ομάδας διαμεσολαβητών μαθητών από εκπαιδευτικούς. Η Διαμεσολάβηση, επίσης, μπορεί να ενταχθεί στον Κανονισμό λειτουργίας του σχολείου, οπότε, με τον τρόπο αυτό μπορούμε να πούμε ότι «νομιμοποιείται» η επίσημη εφαρμογή της για την αντιμετώπιση των περιστατικών βίας ή εντάσεων μεταξύ των μαθητών.

Όπως, όμως, τόνισε η ομιλήτρια, η Διαμεσολάβηση δεν μπορεί να αντιμετωπίσει υψηλής έντασης σχολικό εκφοβισμό, το λεγόμενο *bullying*, το οποίο ορίζεται ως «η εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία ή επιθετική συμπεριφορά με σκοπό την επιβολή, την κυριαρχία και την πρόκληση σωματικού και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές τους εντός ή και εκτός σχολείου».

Μπορεί όμως να αντιμετωπίσει με επιτυχία άλλες μορφές βίας, που αντιμετωπίζουν οι μαθητές: διάδοση αρνητικών ή ψευδών φημών, λεκτική ή σωματική παρενόχληση, φυλετικός ή κοινωνικός ρατσισμός, καβγάδες, ψυχολογική ή συναισθηματική βία, αλλά και ηλεκτρονικός εκφοβισμός (*cyber bullying*), ο οποίος μάλιστα αυξήθηκε ιδιαίτερα στην περίοδο της πανδημίας. Πολλοί είναι οι παράγοντες που συμβάλλουν στη βία στα σχολεία. Είναι και ατομικοί και περιβαλλοντικοί και προέρχονται από τρία επίπεδα: στο πρώτο επίπεδο (χαρακτηρίζεται και ως μικροεπίπεδο) εντοπίζονται παράγοντες από τα ατομικά χαρακτηριστικά των παιδιών (γνωστικές ικανότητες, εθνικότητα, παρορμητική συμπεριφορά των θυτών, ντροπαλότητα των θυμάτων, χαρακτηριστικά γονέων κλπ), στο δεύτερο επίπεδο εντοπίζεται το σχολικό περιβάλλον (ήθος και κλίμα) και χαρακτηριστικά όπως η πίεση, το άγχος της επίδοσης, η συμπεριφορά των καθηγητών κλπ, και στο τρίτο επίπεδο (χαρακτηρίζεται και ως μακροεπίπεδο) συναντώνται παράγοντες όπως οι πολιτικές του εκπαιδευτικού συστήματος, ο τρόπος προβολής της βίας από τα ΜΜΕ, η έλλειψη προοπτικών, οι κοινωνικές ανισότητες κλπ.

Και εδώ έρχεται ο ρόλος της σχολικής Διαμεσολάβησης. Η οποία, όπως εξήγησε η κα Γιαννοπούλου, είναι μια διαδικασία ειρηνικής επίλυσης μιας σύγκρουσης στο πλαίσιο της σχολικής ζωής, μεταξύ δύο ή περισσότερων διαφωνούντων μαθητών, με τη βοήθεια επιμορφωμένων εκπαιδευτικών και μαθητών μέσα από μία δομημένη διαδικασία με σαφή όρια, ενεργητική συμμετοχή και άμεση επικοινωνία των μερών και με σκοπό μία εποικοδομητική επίλυση της διαφωνίας. Διαμεσολαβητές είναι τα ίδια τα παιδιά και όχι οι καθηγητές. Είναι πάντα δύο, έχουμε δηλαδή πάντοτε συνδιαμεσολάβηση.

Τα αποτελέσματα, σε όσα σχολεία έχει εφαρμοστεί, είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά. Η σχολική Διαμεσολάβηση επιλύει με θετικό και εποικοδομητικό τρόπο τις διαφορές μεταξύ των μαθητών

μετατρέποντας δυννητικά καταστρεπτικές καταστάσεις σε ευκαιρίες μάθησης και προσωπικής ανάπτυξης, συμβάλλει στη δημιουργία μιας ειρηνικής κουλτούρας, στην ενδυνάμωση της ατομικότητας και στην αντιμετώπιση ζητημάτων ταυτότητας και διαφορετικότητας. Χρειάζεται, ωστόσο, ακόμα χρόνος μέχρι η σχολική Διαμεσολάβηση να ενταχθεί στα προγράμματα των σχολείων.

Στη συνέχεια η κα Γιαννοπούλου αναφέρθηκε στη διαδικασία της σχολικής Διαμεσολάβησης. Ξεκινά με την διατύπωση σχετικού αιτήματος από την πλευρά του παιδιού, που θεωρεί ότι υπάρχει σύγκρουση, ακολουθεί η συνάντηση κάθε πλευράς χωριστά με τον διαμεσολαβητή προκειμένου να συζητηθεί το ενδεχόμενο της διεξαγωγής ή μη της Διαμεσολάβησης. Εφόσον συμφωνηθεί η διεξαγωγή της, η Διαμεσολάβηση διεξάγεται μόνο σε κοινή συνεδρία, με τις ίδιες αρχές και λογικές με την Διαμεσολάβηση που ξέρουμε όλοι μας. Εφόσον βρεθεί λύση, υπογράφεται το συμφωνητικό. Σε επόμενο, μάλιστα, στάδιο ακολουθεί μια follow-up επικοινωνία των διαμεσολαβητών με τους μαθητές, ώστε να διαπιστωθεί αν τηρείται η συμφωνία.

Οι αρχές της σχολικής Διαμεσολάβησης είναι οι ίδιες με κάθε άλλη Διαμεσολάβηση (ουδετερότητα, εκούσιος χαρακτήρας, εμπιστευτικότητα, εχεμύθεια, σεβασμός, ισότητα) με πιο σημαντική, ίσως, την ενσυναίσθηση, την οποία πρέπει να έχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι.

Ομοίως, κοινές είναι και οι δεξιότητες που πρέπει να έχουν οι διαμεσολαβητές (ενεργητική αρκόαση, ενσυναίσθηση, θετική αναγνώριση, ευκρίνεια και σαφήνεια) τις οποίες, διδάσκονται τα παιδιά με ιδιαίτερη έμφαση, στη βιωματική εκπαίδευση.

Τέλος, η κα Γιαννοπούλου τόνισε τον ιδιαίτερο σημαντικό ρόλο που, εκτός των μαθητών, καλούνται να διαδραματίσουν και οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί. Όπως χαρακτηριστικά είπε, ένα τέτοιο πρόγραμμα, όπως η σχολική Διαμεσολάβηση, δεν μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς τη στήριξη της διεύθυνσης του σχολείου, των καθηγητών και του συλλόγου γονέων και των γονέων ατομικά.

Ακολούθησε συζήτηση και τέθηκαν από το ακροατήριο καίριες ερωτήσεις, στις οποίες η κα Γιαννοπούλου ανταποκρίθηκε πρόθυμα δίνοντας εμπειριστατωμένες απαντήσεις, τις οποίες ακολούθησε ουσιαστικός και γόνιμος διάλογος και ανταλλαγή απόψεων με τους συμμετέχοντες. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε η παρέμβαση της διαμεσολαβητριάς κας Αντωνίας Πολυξενίδου, η οποία έχει επιμορφώσει δεκάδες παιδιά σε δεκάδες σχολεία και η οποία τόνισε τα εντυπωσιακά θετικά αποτελέσματα, που έχουν επιτευχθεί στα σχολεία, αλλά και στον χαρακτήρα των παιδιών, που εκπαιδεύονται. Όπως χαρακτηριστικά είπε η κυρία Πολυξενίδου, με την σχολική Διαμεσολάβηση, τα παιδιά βελτιώνονται ως άτομα. Μοιράστηκε, μάλιστα, με τους συμμετέχοντες τη δήλωση ενός μαθητή που είπε ότι «τελικά, κυρία, η Διαμεσολάβηση είναι λύση πολιτισμού».

Άλλη μια φορά, ευχαριστούμε θερμά την κα Ζωή Γιαννοπούλου και εκ μέρους της **ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ** και εκ μέρους του **ΟΠΕΜΕΔ**, για την τιμή που μας έκανε να μας παρουσιάσει μια τόσο ενδιαφέρουσα και επικοινωνιακή Διάλεξη, η οποία διατήρησε αμείωτο το ενδιαφέρον του ακροατηρίου, από την αρχή μέχρι το τέλος.

Και το *video* της Διάλεξης αυτής έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της **ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ** (<https://eledi.gr>) στην υποκατηγορία *YouTube*, από όπου μπορείτε να την παρακολουθήσετε ξανά, όπως και τις λοιπές διαλέξεις του 1^{ου} Κύκλου, του 2^{ου} Κύκλου και του 3^{ου} Κύκλου Διαλέξεων.

Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 2022

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ**

ΟΠΕΜΕΔ